

je jedna mala kuhinja, i pogodna blagovaonica. Angažirana je kuharica, koja svaki dan priprema topli obrok. Hrana je domaća, raznovrsna, kvalitetna i obilna.

Obrok se konzumira za vrijeme odmora. Materijalna sredstva za ovu kuhinju dobivaju se iz malog uloga svakog člana, a razliku daje sindikalna podružnica.

Dosad su članovi kolektiva zadovoljni radom svoje kuhinje. Sav taj rad pridonosi zblizenju kolektiva i radnom elanu.

Druga novost je zblizavanje dvaju kolektiva mljekarske struke. Prilikom prvomajskih praznika pohodili su nas članovi sindikalne podružnice Mljekare Osijek, koji su doputovali autobusom i zadržali se ovdje cijeli dan. Kako je vrijeme bilo slabo, zadržali smo se u prostorijama poduzeća, gdje smo uz veselicu izmijenili misli o uspjehu u radu.

Mitrovac Vj.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Školske mliječne kuhinje — U godini 1959. na području NRH 80% škola imalo je mliječne kuhinje. I one su obuhvatile više od 540.000 učenika od 7—14 godina. Podijeljeno je 20 milijuna kg hrane u vrijednosti od 3 i po milijarde dinara. Tome su najviše pridonjele organizacije Crvenog križa, društva »Naša djeca« i dr.

U LRS školske godine 1958/59. 90,6% škola imalo je mliječne kuhinje. 2 milijuna obroka dobilo je 91,6% djece, koja su polazila osnovnu, odnosno 73,5% djece i omladine, koja su polazila osnovne i srednje škole.

Nagrade najboljim uzgajaćima stoke na Novosadskom međunarodnom sajmu — Na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu za izloženu stoku podijeljeno je nagrada u iznosu od 30 milijuna dinara.

Na sajmu je bila izložena rasplodna i tovna stoka i to: 80 konja, 500 goveda raznih pasmina, 596 svinja, 300 ovaca i 200 komada teladi.

Proglašeni su šampionima konji s ergela »Zobnatica«, »Lipice« i »Borike«, rasplodne svinje Poljoprivrednog kombinata Beograd i rasplodne ovce Instituta za stočarstvo, Zemun-polje.

Ukupno je nagrađeno 75 konja. Od ukupno 355 nagrađenih, 15 rasplodnih goveda dobilo je Ia nagrade. Najbolja goveda izložili su Poljoprivredni kombinat Beograd i Padinska Skela, Poljoprivredno dobro »Srem« iz Rume, Poljoprivred-

no dobro Našice, Planinsko dobro Han Pijesak, Srednja poljoprivredna škola iz Svilajнца i 5 individualnih uzgajaća, koji su izlagali preko poljoprivrednih zadruga iz Lapova, Kušiljeva, Dublja i Velike Plane. Osim toga nagrađeno je 580 rasplodnih svinja, 309 rasplodnih ovaca, 156 peradi 24 kunića.

Nova mljekara na poljoprivredno-šumarskom posjedu u Kočevlju — U Kočevlju je počela radom kod tamošnjeg poljoprivrednog šumarskog posjeda mljekara s dnevnim kapacitetom od 15.000 litara mlijeka. U svim poljoprivrednim pogonima izmuzu se oko 10.000 litara mlijeka na dan.

Prodaja rasplodnih krava iz uvoza — Upravni odbor Jugoslavenske poljoprivredne banke zaključio je, da se planom uvoza rasplodne stoke u god. 1960. predvidi stanoviti broj rasplodnih krava i junica, koje mogu poljoprivredne organizacije nabaviti uz punu vrijednost iz svojih sredstava i to posredstvom Poslovnog udruženja proizvođača stoke i stočnih proizvoda FNRJ Beograd. Uz zahtjev treba priložiti potvrdu banke, da raspoložu vlastitim sredstvima za ovu svrhu. Devizna sredstva za nabavu osigurava Jugoslavenska banka u granicama uvoza rasplodne stoke u god. 1960.

*

Najbrži stroj za punjenje i čepljenje boca za mlijeko u svijetu — Engleska

ima najbrži stroj za punjenje i čepljenje boca za mlijeko u svijetu, a to je »Graham-Enock KA 8« vakuum punjač s 35 ventila za punjenje i stroj za zatvaranje s 15 glava za zatvaranje. Zastvarači se proizvode na GEM Ford preši. Stroj puni i zatvara 300 boca u minuti, t. j. 18.000 boca na sat. Stroj se može vidjeti kod The Royal Arsenal Co-tive Society« Wollwich, Engleska.

Novo osvježavajuće piće na bazi mlijeka u Austriji — Jedno austrijsko veletrgovačko poduzeće živežnih namirnica pod nazivom »Milette« stavilo je u promet jedno bezalkoholno osvježavajuće piće na bazi mlijeka. Predradnje su toliko uznapredovale, da će to piće doći u promet čim nastupe topliji dani.

Pomisao, da se biološki vrijedne sastavine mlijeka i voćnih sokova spoje u jednom osvježavajućem piću, dosad se nije ostvarila, jer nije bilo moguće prirodno očuvati takovo piće bez upotrebe sredstava za konzerviranje. Sada je uspelo proizvesti osvježavajuće piće sa CO₂ na bazi mlijeka u kombinaciji sa čistim voćnim sokovima (naranče i citrona). Novo piće sadrži ne samo najvažnije vitamine, nego i mliječni šećer i mliječnu kiselinu, koji su od velike važnosti za organizam. Više od 30 zemalja zainteresirano je za to novo osvježujuće piće.

Subvencija za mlijeko u USA — Prema izvještaju Ministra poljoprivrede u USA Bensona u god. 1960/61. davat će USA subvenciju na cijenu mlijeka i mliječnih proizvoda, i to: 3,06 dolara za 45,35 kg industrijskog mlijeka i 56,6 centi za 453 kg mliječne masti. Ovu subvenciju daje vlada USA već tri godine. U okviru programa subvencioniranih cijena kupuje Ministarstvo poljoprivrede od proizvođača maslac, sireve i mliječni prašak od obranog mlijeka. Neke evropske zemlje su već protestirale protiv toga, jer im to ometa placement vlastitih mliječnih proizvoda na strana tržišta.

Mliječnost i debljina kravlje kože — Većina je mišljenja, da debljina kravlje kože utječe na mliječnost. Dosad se je tvrdilo, da krava s tankom kožom prosječno daje više mlijeka, nego s debljom. Tim su se znakom obično služili trgovci

prigodom kupnje krava. Da bi se ta tvrdnja provjerila, u Austriji se ispitalo kod 400 matičnih muzare pingavske i simentalske pasmine — kako utječe debljina kože na mliječnost, pa se ustanovilo da debljina kože nema ni najmanje veze s mliječnošću krava.

III. Međunarodni dan mlijeka — 18. V. o. g. proslavljen je u 15 zemalja (Belgiji, Saveznoj Republici Njemačkoj, Danskoj, Finskoj, Francuskoj, Velikoj Britaniji, Indiji, Italiji, Luxembourg, Holandiji, Austriji, Švedskoj, Švicarskoj, Spaniji i SSSR) Međunarodni dan mlijeka s motto »Mlijeko — najbolje piće«!

U Engleskoj, Holandiji, Belgiji, Švicarskoj i Saveznoj Republici Njemačkoj prigodom dana mlijeka održano je 1000 predavanja preko radia i televizije o značenju mlijeka, njegovu sastavu, svojstvima i hranidbenoj vrijednosti.

U Austriji je Ministarstvo poljoprivrede po temi o mlijeku izdalo do 1 milijun primjeraka brošura i listova, kao i knjigu »Mi i mlijeko« i prikazan je s uspjehom film o mlijeku pod nazivom »Bijeli potok«.

Za učenike je čitano niz predavanja, organizirano je čitanje literature o mlijeku i prikazani filmovi. Obično nakon čitanja i govora organizirana su takmičenja po temama »Zašto pijem mlijeko«, »Mlijeko — zdravlje« i dr. Bolji autori nagrađeni su upućivanjem u odmarališta, na interesantne ekskurzije i posjetu prijestolnici. U Švicarskoj i Austriji za dobro sastavljene teme o iskorišćenju mlijeka dano je do 200 nagrada.

Konzerviranje sirutke s pomoću H₂O₂ — U SAD su obavljani pokusi konzerviranja sirutke s pomoću vodikova superoksida. Dodatkom 0,02% vodikova superoksida uništeno je oko 97% bakterija i tako se spriječio njihov razvoj za više od 10 dana. Vodikov superoksid ne djeluje na gram pozitivne forme bakterija. Dodatkom encima katalaze odstranjuje se vodikov superoksid, pa se sirutka može upotrebiti kao podloga za bakterijske kulture. Inače vodikov superoksid u spomenutoj koncentraciji ne djeluje na njezin sastav i nije otrovan.

Upotrebom veće koncentracije talože se ili mijenjaju bjelančevine sirutke.

(Deutsche Molkerer-Zeitung 1960.)